

Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районы
Арча муниципаль берәмлеге

Арча шәһәр Советы
422000, Арча шәһәре, Советы майданы, 27
тел. 3-15-25, 3-16-25

Татарстан Республикасы
Арча муниципаль районы
Арча шәһәре муниципаль берәмлеге

Арча шәһәр Советы
422000, Арча ш., Совет майданы, 27
тел. 3-15-25, 3-16-25

АРЧА ШӘҺӘР СОВЕТЫ КАРАРЫ

17 декабрь, 2021 ел

№ 56

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турында Нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенә 19 пункты, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлдәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә Арча шәһәр Советы карар бирде:

1. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәне кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карар, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турындагы нигезләмәнең 6 бүлеге нигезләмәләреннән тыш, рәсми басылып чыккан көннән, эмма 2022 елның 1 гыйнварыннан да иртәрәкбулмаган вакытта үз көченә керә.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы нигезләмәнең 6 бүлеге нигезләмәләре 2022 елның 1 мартыннан үз көченә керә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга һәм Арча муниципаль районы рәсми сайтында (<http://arsk.tatarstan.ru>) урнаштыру юлы белән халыкка житкерергә.

4. Әлеге карарның үтәләшен тикшереп торуну Арча шәһәре башкарма комитетына йөкләргә.

«Арча шәһәре» муниципаль
берәмлеге башлыгы,
Арча шәһәр Советы рәисе

И.Г.Нуриев

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендәге муниципаль контроль турында

Нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләнדרү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен (алга таба - төзекләнדרү өлкәсендә тикшереп торы) билгели.

1.2. Төзекләнדרү өлкәсендә контроль предметы булып Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы «Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә төзекләнדרү кагыйдәләренен (алга таба - төзекләнדרү кагыйдәләре), социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктуралары объектларыннан һәм күрсәтелә торган хезмәтләрдән инвалидларның файдалана алуын тәмин итү таләпләренен (алга таба шулай ук мәжбүри таләпләр) юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр, гражданныр (алга таба - контрольдә тотыла торган затлар) үтәләше тора.

1.3. Төзекләнדרү өлкәсендә контрольне Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Арча шәһәре башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет) алып бара.

1.4. Төзекләнדרү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле башкарма комитетның вазифаи заты - Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының Арча шәһәре башкарма комитеты житәкчесе урынбасары (алга таба шулай ук - контрольне башкарырга вәкаләтле вазифаи зат). Башкарма комитетның күрсәтелгән вазифаи затларының вазифаи бурычларына аларның вазифаи инструкциясе нигезендә төзекләнדרү өлкәсендә контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

Төзекләнדרү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда, тикшереп торырга вәкаләтле вазифаи затлар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокукларга, бурычларга ия һәм жаваплы була.

1.5. Төзекләнדרү, профилактик чаралар, контроль чаралар оештыру һәм үткәру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитет түбәндәгеләрне үз эченә алган Төзекләнדרү кагыйдәләренен үтәләшен тикшереп тора:

1) янәшәдәге территорияләрен карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

2) төзекләнדרү элементларын һәм объектларын карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

- халыкның азмобиль төркемнәренен мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт объектларына иреккә керүенә комачауламый торган киртәләр урнаштыру, халыкка социаль хезмәт күрсәтү;

- торак булмаган биналарның, төзелмэләрнең, корылмаларның фасадларын, биналарның, корылмаларның башка стеналарын, шулай ук төзекләндерүнең һәм жәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус тамгалар, язулар эчтәлеге буенча;

- Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә билгеләнгән жир эшләр башкару тәртибенә туры китереп бирелә торган жир эшләр башкаруга рөхсәт нигезендә жир эшләр башкару;

- биналарга һәм аларга керү юлларына, шулай ук ишегалларына ирәкле керүләргә тәмин итү, жәяүлеләрнең һәм имин жәяүлеләр хәрәкәтенә куркынычсызлыгын тәмин итү, инвалидларны һәм халыкның башка аз мобильле төркемнәрен дә кертеп, жир эшләр гамәлгә ашыру чорында;

- Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында билгеләнгән вакытта һәлакәтләр нәтижәсендә эшләр башкару турында башкарма комитетка юллама буенча;

-Төзекләндерү кагыйдәләре транспорт чараларын газонда яисә башка яшелләндерелгән яисә рекреация территориясендә урнаштыруга юл куймау, шулай ук эксплуатацияләү, хезмәт күрсәтү яисә ремонт вакытында гомуми файдаланудагы транспорт чаралары территорияләрен пычратуга юл куймау, йөкләр ташыганда яисә төзелеш майданнарыннан чыкканда (тент яисә каплагыч булмаганда);

3) Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясен кышкы чорда жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның түбәләрен, түбәләрен кардан чистарту чараларын үткәрүне дә кертеп;

4) жәйге чорда Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясен жыештыру буенча, карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларның учакларын локальләштерү, юкка чыгару буенча мәжбүри таләпләр кертеп, мәжбүри таләпләр;

5) янгынга каршы махсус режим гамәлдә булган чорда янгың куркынычсызлыгының өстәмә таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, янадан урнаштыру, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) агач һәм куакларны утырту, саклау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән агач һәм куакларны юкка чыгару (кисү), агач һәм куакларны кисү буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кисү билеты, күчәр утыртуга рөхсәт) төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән очрактарда төзекләндерелгән тиеш булса, агач һәм куакларны күчәр утыртуга рөхсәт һәм (яки) агач һәм куакларны күчәр утыртуга рөхсәтнамә;

8) каты коммуналь калдыкларны туплау буенча мәжбүри таләпләр;

9) хайваннарны урамда йөртү буенча мәжбүри таләпләр һәм гомуми файдаланудагы территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннары һәм кошлары көтү һәм территорияләрдә төзекләндерү кагыйдәләре белән каралган башка төрләргә рөхсәт итмәү;

Башкарма комитет үз компетенцияләре чикләрендә вазыйфаи затлар тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле бирелгән мәжбүри таләпләргә бозуларны бетерү турындагы күрсәтмәләргә үтәлешен тикшереп тора.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү элементлары дигәндә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, яшелләндерү элементлары, жиһазларның һәм бизәлешнең төрле төрләре, шул исәптән биналарның, төзелешләргә, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган корылмалар,

территорияне төзеклэндерүнең состав өлеше буларак кулланыла торган мәгълүмати щитлар һәм күрсәткечләр аңлашыла.

Әлеге Нигезләмәдә төзеклэндерү объектлары дигәндә төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашыла, аларда төзеклэндерү эшчәнлеге алып барыла, шул исәптән:

1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнэгать районнары), гражданның коммерциягә карамаган бакчачылык, яшелчәчелек берләшмәләре урнаштыру территорияләре);

2) урам-юл челтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, майданнар, юллар, проспектлар, юл чатлары, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);

3) ишегалды территорияләре;

4) балалар һәм спорт майданчыклары;

5) хайваннарны йөртү өчен майданчыклар;

6) парковкалар (парковка урыннары);

7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;

8) техник һәм санитар-сак зоналары;

Әлеге Нигезләмәдә киртәләүче жайланмалар дигәндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар аңлашыла, шул исәптән автомат рәвештә, һәм декоратив коймалар (киртәләр).

1.8. Төзеклэндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында башкарма комитет төзеклэндерү өлкәсендә контроль объектларын исәпкә алуны тәмин итә.

Башкарма комитет төзеклэндерү өлкәсендә контроль объектларын әлеге Нигезләмә нигезендә билгеле бер куркынычлылык категориясенә кертә.

2. Төзеклэндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычлары белән идарә итү

2.1. Башкарма комитет зыян (зарар) китерү куркынычы белән идарә итү нигезендә төзеклэндерү өлкәсен тикшереп тора.

2.2. Әлеге Нигезләмәнең 1.7 пунктында каралган мондый контроль объектларына «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә куркыныч категорияләренә кертелергә тиеш.

2.3. Әлеге Нигезләмәнең 1.7 пунктында каралган төзеклэндерү өлкәсендәге контроль объектларын (алга таба - контроль объектлары) башкарма комитет тарафыннан билгеләнгән хәвеф-хәтәр категориясенә кертү критерийлары нигезендә тиешле объектларны төзеклэндерү өлкәсендә муниципаль контроль башкарма комитеты тарафыннан гамәлгә ашырылганда хәвеф-хәтәр категориясенә кертү критерийлары нигезендә әлеге Нигезләмәгә 1 нче кушымта нигезендә гамәлгә ашырыла.

Куркынычлылык категориясенә контроль объектларын алу һәм хәвеф-хәтәр категорияләрен контрольдә тоту объектларының үзгәрүе башкарма комитет күрсәтмәсе белән гамәлгә ашырыла.

Тикшерү объектларын башкарма комитет хәвеф-хәтәр категориясенә керткәндә, шул исәптән:

1) күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрындагы белешмәләр;

2) тикшереп торуну, контроль чараларын контрольдә тотучы затлар белән үзара хезмәттәшлексез гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфай затлар үткәргәндә алына торган белешмәләр;

3) башкарма комитеттагы башка белешмәләр.

2.4. Башкарма комитет тарафыннан хәвеф-хәтәр категориясенә бәйле рәвештә планлы контроль чаралар үткәру түбәндәге вакыт аралыгында гамәлгә ашырыла:

1) югары куркынычлылык категориясенә кертелгән контроль объектлары өчен - 2 елга бер тапкыр;

2) уртача куркынычлылык категориясенә кертелгән контроль объектлары өчен - 3 елга бер тапкыр.

Түбән куркынычлылык категориясенә кертелгән контроль объектларына карата планлы контроль чаралар уздырылмый.

Контроль объектларын түбән куркынычлылык категориясенә кергү турында карар кабул итү таләп ителми.

2.5. Планлаштырылган контроль чараларының еллык планнарына тикшерү объектларына карата еллык планы гамәлгә ашыру елында соңгы планлы контроль чарасын уздыру тәмамлану датасыннан түбәндәге категориягә кертелгән контроль объектлары өчен вакыт узу чоры тәмамланган вакытка карата контроль чаралар кертелергә тиеш:

1) югары куркынычлылык - кимендә 2 ел;

2) уртача куркынычлылык - кимендә 3 ел.

Тикшерү объектларына карата алдан планлаштырылган контроль чаралар үткәрелмәгән очракта, юридик затның яисә гражданның контроль объектына милек хокукы барлыкка килү датасыннан бер ел узгач, ел саен контроль объектлары кертелергә тиеш, ә янәшәсендәге территорияләр очрагында - төзекләндерү кагыйдәләре нигезендә якындагы территорияне карап тоту бурычы барлыкка килгән датадан.

2.6. Хокук иясе сорауы буенча, контроль алып барырга вәкаләтле вазыйфай затлар гариза кәргән көннән 15 көннән дә артмаган срокта аңа хәвеф-хәтәр категориясенә бирелгән контроль объекты турында мәгълүмат, шулай ук мондый объектны билгеле бер хәвеф-хәтәр категориясенә керткәндә кулланылган белешмәләр бирә.

Контроль объекты хокукына ия башкарма комитетка элегрәк бирелгән куркынычлылык категориясен үзгәртү турында гариза бирергә хокуклы.

2.7. Башкарма комитет куркынычлылык категориясе бирелгән контроль объектлары исемлеген алып бара (алга таба - контроль объектлары исемлеге). Контроль объектлары исемлегенә контроль объектларын кергү әлеге Нигезләмәнең 2.3 пунктында күрсәтелгән башкарма комитет күрсәтмәсе нигезендә гамәлгә ашырыла.

Контроль объектларының исемлекләре, хәвеф-хәтәр категорияләрен күрсәтеп, Арча муниципаль районының рәсми сайтында «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (алга таба - Арча муниципаль районының рәсми сайты) контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла. Махсус бүлектә керү Арча муниципаль районының рәсми сайтының төп (баш) битеннән гамәлгә ашырылырга тиеш.

2.8. Контроль объектлары исемлегендә түбәндәге мәгълүмат була:

1) контроль объектын тинләштерүче мәгълүмат (контроль объекты урнашкан урын адресы, кадастр номеры (әгәр булса), контроль объектын идентификацияли торган башка билгеләр (кирәк булганда);

2) куркынычның бирелгән категориясе;

3) куркынычлылык категориясен контроль объектына бирү турында карар реквизитлары.

3. Закон белән саклана торган кыйммәтләрگә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалау

3.1. Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә, шул исәптән профилактик чаралар үткөрү юлы белән, контрольне гамәлгә ашыра.

3.2. Профилактик чаралар контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намуслы үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерергә сәләтле шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны бетерү, аларны үтәү ысулларын контрольдә тотучы затларга мәжбүри таләпләрне житкерү максатларында башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

3.3. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зыян) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чаралар үткөрү контроль чараларын үткөрүгә карата өстенлекле санала.

3.4. Профилактик чаралар Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чаралар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чаралар уздырганда контроль объектлары законны саклаучы законга зыян (зарар) китерү өчен турыдан-туры куркыныч янавы яисә мондый зыян (зарар) китерүе ачыкланган очракта, контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай зат кичекмәстән әлеге хакта мәгълүматны Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенә контроль чаралар үткөрү турында карар кабул итү өчен жибәрә.

3.5. Башкарма комитетның төзекләндерү өлкәсендә контролен гамәлгә ашырганда түбәндәге профилактик чаралар төрләре уздырыла ала:

- 1) мәгълүмат житкерү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумиләштерү;
- 3) кисәтүләр игълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик визит.

3.6. Мәгълүмат бирү Арча муниципаль районының рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә, массакуләм мәгълүмат чараларында мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча башкарма комитет тарафыннан дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булган очракта) һәм башка рәвешләрдә контрольдә тотыла торган затларның шәхси кабинетлары аша гамәлгә ашырыла.

Башкарма комитет Арча муниципаль районының рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындагы 3 өлешендә каралган белешмәләрне урнаштырырга һәм ярдәм итәргә тиеш.

Башкарма комитет шулай ук Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге халкына контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр, аларның куркынычлылык критерийларына туры килү-килмәве, шулай ук контроль объектларына карата, аларны риск категориясенә кертүдән чыгып, үткәрелә торган контроль чараларының төрләре, эчтәлеге һәм интенсивлыгы турында гражданнар жылышларында һәм конференцияләрендә хәбәр итәргә хокуклы.

3.7. Хокук куллану практикасын гомумиләштерү уздырылган контроль чаралар һәм аларның нәтижәләре турындагы мәгълүматларны жыю һәм анализлау юлы белән башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Контрольдә тотарга вәкаләтле вазыйфай затлар тарафыннан хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләре буенча ел саен төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру буенча хокук куллану практикасын гомумиләштерү нәтижәләрен үз эченә алган һәм Башкарма Комитет боерыгы белән расланган, жирлек башлыгы кул куйган доклад эзерләнгән. Күрсәтелгән доклад Арча муниципаль районының хисап елыннан соң килүче елның 1 июленә кадәр контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә Арча муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырыла.

3.8. Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турындагы кисәтү һәм мәжбүри таләпләрне үтәүне тәмин итү чараларын күрү тәкъдиме башкарма комитетның мәжбүри таләпләрне эзерли торган бозулары яисә мәжбүри таләпләрне бозуның билгеләре турындагы белешмәләре булган очракта һәм (яисә) мәжбүри таләпләрне бозуның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүе яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы тудырган очракта, контрольдә тотыла торган затка игълан ителә. Кисәтүләр Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесе урынбасары тарафыннан күрсәтелгән белешмәләргә алган көннән алып 30 көннән дә соңга калмыйча игълан ителә (имзалана). язма рәвештә яисә электрон документ рәвешендә рәсмиләштерелә һәм контрольдә тотыла торган зат адресына жиберелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турындагы кисәтү Россия Федерациясе Икътисади үсеш министрлыгының «Контроль (күзәтчелек) органы тарафыннан файдаланыла торган документларның типовой рәвешләре турында» 2021 елның 31 мартындагы 151 номерлы боерыгы белән расланган форма нигезендә рәсмиләштерелә.

Мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турында игълан ителгән кисәтүләр теркәү номерын бирү белән кисәтүләргә исәпкә алу журналында теркәлә.

Башкарма комитет мәжбүри таләпләрне бозуның ярамаганлыгы турында кисәтү белдергән очракта, контрольдә тотыла торган зат күрсәтелгән кисәтүгә карата ризасызлык белдерергә хокуклы. Кисәтүгә карата каршы килү Башкарма комитет тарафыннан алынганнан соң 30 көн эчендә карала. Контрольгә алынучы затка язма рәвештә яки электрон документ рәвешендә каршы килү нәтижәсендә ризалык яисә килешмәү турындагы мәгълүмат белән жавап жиберелә. Жавапта каршы килү белән риза булмау очрагында тиешле нигезләүләр күрсәтелә.

3.9. Контрольгә алынучы затларга консультация бирү тикшереп торуну башкарырга вәкаләтле вазифай зат тарафыннан телефон аша, видео-конференц-элемент аша, шәхси кабул итүдә йә профилактик чаралар, контроль чаралар үткәрү барышында гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхсэн кабул итү Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Арча шәһәре башкарма комитеты житәкчесе һәм (яисә) күзәтчелек итәргә вәкаләтле вазифай зат тарафыннан үткәрелә. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат Арча муниципаль районының рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Консультация бирүтүбәндәге мәсьәләләр буенча телдән яисә язма рәвештә гамәлгә ашырыла:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чараларны гамәлгә ашыру тәртибе;

3) тикшереп торуну гамэлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаятъ белдерү тәртибе;

4) мәжбүри таләпләре булган норматив хокукый актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу, аларның үтәлешен бәяләү контроль чаралар кысаларында башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Контрольгә алынучы затларны телдән рәвештә консультация бирү шулай ук гражданнарның жыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.10. Язма рәвештә консультация бирүне тикшереп торуну вәкаләтле вазифаи зат түбәндәге очракларда гамәлгә ашыра:

1) контрольдә тотыла торган зат тарафыннан консультация мәсьәләләре буенча язма җавап бирү турында язма сорату бирелгән;

2) куелган сорауларга телдән җавап бирү мөмкин түгел;

3) куелган сорауларга җавап мәгълүматны өстәмә соратып алуны таләп итә.

Коньтация бирүне гамәлгә ашырганда, тикшереп торуну башкарырга вәкаләтле вазифаи зат Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалану мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Конкрет контроль чараны, вазифаи затларның контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле карарларын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз эченә алган мәгълүмат, контроль чараның башка катнашучылары, шулай ук экспертиза, сынаулар кысаларында уздырылган нәтиҗәләр бирелә алмый.

Тикшерүне башкарырга вәкаләтле мәгълүм вазыйфаи затка эверелгән мәгълүмат, киңәш бирү барышында, мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контрольдә тотыла торган затны бәяләү максатларында, башкарма комитет тарафыннан файдаланыла алмый.

Контроль башкарырга вәкаләтле вазифаи затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алып барыла.

Тикшерелә торган затларның һәм аларның вәкилләренә биш һәм аннан да күбрәк бертөрләрәк мөрәҗәгатьләре башкарма комитеткә кергән очракта, консультацияләр Арча муниципаль районы башкарма комитеты җитәкчесе урынбасары яисә тикшереп торуну башкарырга вәкаләтле вазифаи зат тарафыннан имзаланган контроль эшчәнлеккә, язма аңлатуга багышланган махсус бүлектә Арча муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

3.11. Профилактик визит контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеген гамәлгә ашыру урыны буенча профилактик әңгәмә рәвешендә йә видео-конференция-элементә куллану юлы белән уздырыла.

Профилактика визиты барышында контрольдә тотылуы зат аның эшчәнлегенә йә аның карамагындагы контроль объектларына карата куелган мәжбүри таләпләр турында, аларның хәвеф-хәтәр категориясен киметүнең хәвеф-хәтәр критерийлары, нигезләре һәм тәкъдим ителә торган ысуллары турында, шулай ук контроль объектларына карата үткәрелә торган контроль чараларының эчтәлегенә һәм интенсивлыгы турында, аларны тиешле хәвеф-хәтәр категориясенә кертүдән чыгып хәбәр итә.

Профилактик визит уздырганда, контрольдә тотыла торган затларга мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү турында күрсәтмәләр бирелми. Тикшеренүче зат тарафыннан профилактик визит барышында алынган аңлатмалар рекомендация характерында.

Мәжбүри профилактик визит югары куркынычлылык категориясенә кертелгән контроль объектларына карата эшчәнлекне гамәлгә ашыруга керешүче контрольле затларга карата уздырыла.

Тиешле профилактик визитны уздыру турында контрольдә тотыла торган зат тикшерү уздырырга вәкаләтле вазифаи затка аны уздыру датасына кадәр биш эш көненнән дә соңга калмыйча хәбәр итә.

Мәжбүри профилактик визитны уздыру турында хәбәрнамә язма рәвештә төзелә.

Мәжбүри профилактик визит уздыру турында хәбәрнамә контрольдә тотыла торган зат адресына «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» Федераль законның 21 статьясындагы 4 өлешендә билгеләнгән тәртиптә жибәрелә.

Контрольдә тотылуы зат, бу хакта башкарма комитетка хәбәр итеп, аны уздыру датасына кадәр өч эш көненнән дә соңга калмыйча, мәжбүри профилактика визитын үткәрүдән баш тартырга хокуклы.

Мәжбүри профилактик визитны уздыру срогы контроль башкарырга вәкаләтле вазифаи зат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә билгеләнә һәм бер эш көненнән артмаска тиеш.

4. Контроль чараларны һәм контроль гамәлләрне гамәлгә ашыру

4.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда башкарма комитет күрсәтелгән чаралар кысаларында контроль чараларның һәм контроль гамәлләрнен түбәндәге төрләре үткәрелергә мөмкин:

1) инспекция визиты (мәжбүри таләпләр нигезендә контрольдә тотыла торган затның (аның филиаллары, вәкиллеләре, аерымланган структур бүлекчәләре) урнашкан, язма аңлатмалар, инструменталь тикшерү урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру ярдәмендә);

2) рейд тикшерүе (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә);

3) документар тикшерү (язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, экспертиза ярдәмендә);

4) урынга барып тикшерү (карау, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә);

5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү (территорияләрне төзекләндерү өлкәсендә контроль объектлары турындагы белешмәләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, «Интернет» челтәрендәге күрсәткечләрне, шулай ук фотога һәм кинога төшерү, видеога яздыру функцияләре булган хокук бозуларны теркәү техник чараларының автоматик режимда эшләүче белешмәләрдән файдаланып алынган белешмәләрне, контроль астындагы затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, гомуми файдалана алырлык башка белешмәләрне, шулай ук автоматик режимда эшли торган белешмәләрне;

6) урынга барып тикшерү (тикшерү, инструменталь тикшерү (видеоязма кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

Элеге пункт белән каралган контроль чаралар һәм контроль гамәлләр төрләре күрсәтелгән чаралар кысаларында конкрет контроль объектын хәвеф-хәтәр категориясенә кертүгә карап элеге Нигезләмәнең 1 нче кушымтасы нигезендә дифференциацияләнми.

4.2. Мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтүне һәм күчмә тикшерүне Башкарма комитет контрольдә тотыла торган затлар белән хезмәттәшлексез үткәрә.

4.3. Әлеге Нигезләмәнең 4.1 пунктының 1 - 4 бүлекләрендә күрсәтелгән контроль чаралар планлы һәм планнан тыш чаралар рәвешендә уздырыла.

4.4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планлы контроль чаралар үткәрелергә мөмкин:

- 1) инспекция визиты;
- 2) рейд тикшерүе;
- 3) документар тикшерү;
- 4) күчмә тикшерү;

4.5. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында түбәндәге планнан тыш контроль чаралар үткәрелергә мөмкин:

- 1) инспекция визиты;
- 2) рейд тикшерүе;
- 3) документар тикшерү;
- 4) күчмә тикшерү (обследование);
- 5) мәжбүри таләпләрнең үтәлешен күзәтү;
- 6) күчмә тикшерү (проверка).

4.6. Контрольдәге затлар белән үзара хезмәттәшлек итү белән уздырыла торган контроль чараларны үткәрү өчен түбәндәгеләр нигез булып тора:

1) гражданның һәм оешмаларның мөрәжәгатъләре (гаризалары), дәүләт хакимияте органнарыннан, жирле үзидарә органнарыннан, массакуләм мәгълүмат чараларыннан мәгълүмат килгәндә, башкарма комитетның гражданның һәм оешмаларның мөрәжәгатъләре (гаризалары) законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү турында яисә контроль чаралар уздыру нәтижәсендә шундый белешмәләр алуы, шул исәптән үзара хезмәттәшлексез контроль чараларны да кертәп, контроль чаралар уздыру нәтижәсендә, шул исәптән башка контрольдә тотыла торган затларга зыян (зарар) китерү куркынычы турында белешмәләр булу;

2) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен яисә контроль объектының мондый параметрлардан читләшүен ачыклау;

3) контроль чаралар уздыру планына кертелгән контроль чараларны уздыру срокларын билгеләү;

4) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен конкрет контрольдә тотыла торган затларга карата контроль чаралар уздыру турындагы йөкләмәсе;

5) законнарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм гражданның хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органнарына кәргән материаллар һәм мөрәжәгатъләр буенча үтәү кысаларында контроль чара уздыру турында прокурор таләбе;

6) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерү турында күрсәтмәне үтәү срогы тәмамлану - әгәр контрольдә торучы зат тарафыннан аңа бирелгән күрсәтмәдә каралган документларны һәм белешмәләргә тапшырмаган очракларда яисә тапшырылган документлар һәм мәгълүматлар нигезендә мәжбүри таләпләрне бозуны бетерү турындагы күрсәтмәнең үтәлеше турында нәтижә ясарга мөмкин түгел.

4.7. Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары әлеге Нигезләмәгә 2 нче кушымтада күрсәтелгән.

Мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары исемлегә Арча муниципаль районының рәсми сайтында контроль эшчәнлегенә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

4.8. Контроль чаралар контрольдә тотыла торган зат белән хезмәттәшлек иткәндә уздырыла, алар башкарма комитетның контроль чараны уздыру турындагы күрсәтмәсе нигезендә уздырыла.

4.9. Башкарма комитетның закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү турындагы яисә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү турындагы белешмәләр нигезендә контроль чара уздыру турында күрсәтмәсе кабул ителгән очракта яки контрольдә тотыла торган зат эшчәнлеге параметрларын билгеләгәндә, мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы расланган индикаторлар нигезендә контроль чарасын үткәрү өчен нигез булып тора, мондый күрсәтмә контроль чарасын үткәрү турында, контроль чарасын үткәрү турында тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфай затның дәлилле тәкъдим итүе нигезендә кабул ителә.

4.10. Тикшерелә торган затлар белән үзара хезмәттәшлексез уздырыла торган контроль чаралар вәкаләтле затлар тарафыннан шәһәрнең Арча шәһәре башкарма комитеты житәкчесенең биреме, башкарма комитетның эш планнарында булган биремнәр нигезендә, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очракларда, тикшереп торуну гамәлгә ашырыла.

4.11. Гражданнарга, юридик затларга һәм шәхси эшкуарларга карата контроль чаралар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә вазыйфай затлар тарафыннан тикшереп торуну вәкаләтле затлар тарафыннан үткәрелә.

4.12. Башкарма комитет төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда документларны һәм (яисә) алар карамагында шушы документлар һәм (яисә) белешмәләр булган күрсәтелгән органнар карамагындагы башка органнардан, шул исәптән электрон рәвештә, ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында түләүсез нигездә ала. Күрсәтелгән документлар һәм (яисә) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы боерыгы белән расланган документлар һәм (яисә) сорала торган һәм ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, жирле үзидарә органнары яки дәүләт органнары яки жирле үзидарә органнары карамагындагы оешмалар тарафыннан тикшерүләр оештырганда һәм уздырганда дәүләт контроле органнары, муниципаль контроль органнары яки жирле үзидарә органнары карамагындагы оешмалар тарафыннан соратып алына торган документлар һәм (яисә) белешмәләр булган документлар һәм (яисә) белешмәләр ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында бирелгән документлар һәм (яисә) күрсәтелгән органнардан алынган белешмәләрне һәм (яисә) белешмәләр бирү кагыйдәләре белән билгеләнгән.

4.13. Юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә һәм гражданнарга карата планлы контроль чаралар чираттагы календарь елга план буенча контроль (күзәтчелек) чараларын уздыру планын формалаштыру, аны прокуратура органнары белән килештерү, аңа кергү һәм аннан ел дәвамында контроль (күзәтчелек) чараларын төшереп калдыру кагыйдәләре нигезендә эшләнә торган планлы контроль чаралар уздыру планнары нигезендә Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Планлы контроль (күзәтчелек) чараларын чираттагы календарь елга уздыру планын формалаштыру тәртибе турында» 2020 елның 31 декабрендәге 2428 номерлы карары белән расланган ел дәвамында үтәлә, аны прокуратура органнары белән килештерү, әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән

үзенчәлекләрне исәпкә алып, ел дәвамында аннан контроль (күзәтчелек) чараларын үткәрү планын формалаштыру тәртибе турында» күздә тотыла.

4.14. Шәхси эшмәкәр, контрольдә тотылучы затлар булган граждандан һөжүм иткән очракка Башкарма комитетка контроль чара уздырганда булу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат тапшырырга хокуклы, шуңа бәйләп рәвештә контроль чараны үткәрү индивидуаль эшкуар, гражданинның әлеге мөрәжәгаткә сәбәп булган хәлләрне бетерү өчен кирәкле срокка күчәрелә (әмма 20 көннән дә артык түгел), бер үк вакытта түбәндәге шартлар үтәлергә тиеш:

1) контрольдә тотыла торган затның яисә аның вәкиленең булмавы контроль чарасын үткәргәндә контроль таләпләрне үтәүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазифаи затның тиешенчә контрольдә тотыла торган затның контроль чараны уздыру турында хәбәр ителгән шарт белән билгеләнүенә комачауламый;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) турыдан-туры куркыныч китерү яисә фактта куркыныч билгеләре булмау;

3) контроль чараны үткәргәндә контрольдә тотыла торган зат булмау (контрольдә тотыла торган зат авыру, эшлекле сәфәр һ.б.) өчен житди сәбәпләр булу.

4.15. Күчмә тикшерүне үткәрү срогы 10 эш көннән артмаска тиеш.

Күчмә тикшерү барышында кече эшкуарлыкның бер субъектына карата багланышларның гомуми срогы кече предприятие өчен 50 сәгаттән һәм чара өчен 15 сәгаттән арта алмый.

Россия Федерациясенә берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручы оешмага карата күчмә тикшерү үткәрү срогы оешманың һәр филиалы, вәкиллеге, аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештерү объекты буенча аерым билгеләнә.

4.16. Контроль чаралар үткәрүнең барлык очракларында контроль гамәлләрне башкарырга вәкаләтле вазифаи затлар һәм контроль гамәлләрне башкаруга жәлеп ителә торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне (бозуны) дәлилләр өчен фотога төшү, аудио- һәм видеога язу, вазифаи затлар үткәргән контроль чараны уздыруга вәкаләтле геодезик һәм картометрик үлчәүләр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру, геодезик һәм картометрик үлчәүләр һәм әлеге максатлар өчен файдаланылган техник чаралар турында мәгълүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

4.17. Контроль чара нәтижәләренә контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтү һәм (яисә) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торгызу, вәкаләтле органнарга яисә вазифаи затларга җаваплылыкка жәлеп итү турындагы мәсьәләне карау һәм (яисә) башкарма комитет тарафыннан «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындагы 2 өлешендә каралган чараларны куллану өчен мәгълүмат жибәрү керә.

4.18. Контрольгә зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, контроль чара акты төзелә. Мондый чараны уздыру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылган, нинди норматив хокукый акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип күрсәтелә. Ачыкланган хокук бозулар бетерелгән очракта, актта контроль чарасын үткәрү тәмамланганчы, аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булган документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чара уздырганда тугырылган тикшерү кәгазьләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән очракта, мондый чараны уздыру тәмамланган көнне контроль чараны уздыру урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты контроль (күзәтчелек) чараларының Бердәм реестры аша турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң прокуратура органнарына жиберелә.

4.19. Контроль чаралар турында мәгълүмат контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

4.20. Контроль башкарырга вәкаләтле вазифаи затлар тарафыннан кылына торган, контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм карарлар турында белешмәләр урнаштыру, шулай ук аларны контрольдә тотыла торган затларга дүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәтү һәм дүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен электрон рәвештә кулланыла торган мәгълүмати системаларның мәгълүмати-технологик хезмәттәшлеген тәмин итә торган инфраструктура ярдәмендә житкерү, шул исәптән «Бердәм дүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дүләт мәгълүмат системасы аша (алга таба - дүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) региональ дүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша житкерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контрольдә тотылуы зат булган эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган граждан контроль астындагы затның электрон почтасы адресына документлар алу кирәклегенә турында хәбәрнамә юллаган очракта яисә башкарма комитет адресына дүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша документларны электрон рәвештә юллау мөмкинлегенә турында хәбәр итә (әгәр затның бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәлү процедурасын узуы тәмамланмаган очракта). Күрсәтелгән граждан башкарма комитетка документларны кәгазь чыганакта жиберергә хокуклы.

2023 елның 31 декабренә кадәр контрольдә тотыла торган затка күзәтүне, гамәлләрне һәм кабул ителә торган карарларны гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазифаи затлар турында хәбәр итү, документлар һәм белешмәләр жиберү, контрольдә тотыла торган затка электрон формада мәгълүмат бирү мөмкин булмаган очракта яисә контрольдә тотыла торган затны соратып алу буенча кәгазь чыганакта да гамәлгә ашырылырга мөмкин.

4.21. Актта баян ителгән фактлар һәм нәтижәләр белән килешмәгән очракта, контрольдә тотыла торган зат «Россия Федерациясендә дүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 39 - 40 статьяларында һәм әлегә Нигезләмәнең 5 бүлегендә каралган тәртиптә шикаять жиберергә хокуклы.

4.22. Тикшеренү чарасын үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (күзәтчелек) чараларының бердәм реестрына кертелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазифаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар үткәргә хокуклы.

4.23. Мәжбүри таләпләрне бозуларның контроль чараларын уздырганда контрольдә тотылган зат тарафыннан ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә башкарма комитет (тикшереп торырга вәкаләтле вазифаи зат) түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) контрольдә тотыла торган затка, аларны бетерүнең тиешле сроklarын күрсәтеп һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау

чараларын уздыру турында ачыкланган хокук бозуларны бетеру турында күрсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чараларны кичекмәстән кабул итәргә һәм гражданнар, оешмалар игътибарына закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы булу турында һәм аны булдырмау ысуллары турында мәгълүмат житкерү буенча, эгәр контроль чараны үткәргәндә гражданның, контроль объектка ия булган һәм (яисә) файдаланыла торган оешмаларның эшчәнлегә закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычы яисә мондый зыян (зарар) китерелгән очракта, аны булдырмау ысуллары булу турында мәгълүматны турыдан-туры житкерергә;

3) контроль чара барышында жинаять билгеләре ачыкланганда яисә административ хокук бозу ачыкланганда тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән жаваплылыкка жәлеп итү чараларын күрергә;

4) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмый калуны тикшереп торуну гамәлгә ашыру чараларын, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне таләп итеп судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр, күрсәтмәне мәжбүри үтәүне тәэмин итү буенча билгеләнгән вакытта, эгәр мондый чара законнарда каралган булса;

5) мәжбүри таләпләрне үтәү, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү турындагы мәсьәләне карарга.

4.24. Тикшереп торуну гамәлгә ашыручы вазыйфай затлар төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белән билгеләнгән тәртиптә эш итәләр.

Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль чара уздыру барышында закон таләпләрен бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка жаваплылык каралган, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булу турында мәгълүмат күрсәтелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфай затлар күрсәтелгән актының күчермәсен тиешле жаваплылыкка тартырга вәкаләтле хакимият органына юллый.

5. Күзәтүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазифай затларның гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата башкарма комитет карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата шикаять белдерү

5.1. Контроль башкарырга вәкаләтле вазифай затларның карарларына, гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 9 бүлегендә билгеләнгән тәртиптә шикаять бирелергә мөмкин.

5.2. Тәртип саклаучы затлар, аларның хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре, алар фикеренчә, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында турыдан-туры бозылган, судка кадәр шикаять бирергә хокуклы:

1) контроль чаралар уздыру турында карарлар;

2) ачыкланган хокук бозуларны бетерү турында контроль чаралар актлары, күрсәтмәләр;

3) контроль чаралары кысаларында тикшереп торырга вәкаләтле вазифаи затларның гамәлләре(гамәл кылмауларын).

5.3. Шикаять контрольдә торучы зат тарафыннан шикаятьне карауга вәкаләтле орган дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталын һәм (яисә) дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталын кулланып электрон рәвештә тапшырыла.

Дәүләт яисә закон тарафыннан саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләр һәм документлар булган шикаять дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталыннан һәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең региональ порталыннан, закон белән саклана торган башка сер турындагы Россия Федерациясе законнары таләпләрен исәпкә алып, файдаланусыз бирелә. Тиешле шикаять Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы башкарма комитеты житәкчесенең шәхси кабул итүендә контрольлек итүче зат тарафыннан Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының “Арча шәһәре” муниципаль берәмлеге башлыгына дәүләт сере яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче мәгълүматлар булуы турында алдан хәбәр ителә.

5.4. Башкарма комитет карарына шикаять, аның вазифаи затларының гамәлләре (гамәл кылмавы) Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге башлыгы (башлыгы урынбасары) тарафыннан карала.

5.5. Башкарма комитет карарына шикаять, аның вазифаи затларының гамәлләре (гамәл кылмавы) контрольдә тотыла торган зат үз хокукларын бозу турында белгән яки белергә тиеш булган көннән алып 30 календарь көн эчендә бирелергә мөмкин.

Башкарма комитет күрсәтмәсенә шикаять контрольдә тотылган зат тарафыннан күрсәтмә алынган вакыттан алып 10 эш көне эчендә бирелергә мөмкин.

Шикаять бирү срогын житди сәбәп аркасында уздырган очракта, шикаять биргән затның үтенечнамәсе буенча бу срок Башкарма комитет (шикаятьне карауга вәкаләтле вазифаи зат) тарафыннан торгызылырга мөмкин.

Шикаять биргән зат шикаять буенча карар кабул ителгәнчегә кадәр аны тулысынча яки өлешчә кире алырга мөмкин. Шул ук вакытта шикаятьнең кабат юнәлеше шул ук нигезләр буенча рәхсәт ителми.

5.6. Башкарма комитет карарына, аның вазифаи затларының гамәлләренә (гамәл кылмавына) шикаять аны теркәгән көннән соң 20 эш көне эчендә каралырга тиеш.

Аны карау өчен башка органнар карамагында булган белешмәләр алу таләп ителгән очракта, шикаятьне карау срогы Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Арча шәһәре» муниципаль берәмлеге башлыгы (башлыгы урынбасары) тарафыннан 20 эш көненә озайтылырга мөмкин.

6. Төзекләндерү өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

6.1. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген һәм нәтижәлелеген бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

6.2 Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, төзекләндерү өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Арча шәһәр Советы тарафыннан раслана.

"Арча шәһәре" муниципаль берәмлеге
территориядә төзекләндерү өлкәсендә
муниципаль контроль турындагы
нигезләмәгә 1 нче кушымта

**Татарстан Республикасы Арча шәһәре Башкарма комитеты тарафыннан
төзекләндерү өлкәсендә контрольлекне тормышка ашырганда төзекләндерү
өлкәсендә контроль объектларын билгеле бер риск категориясенә кергү
критерийлары**

1. Югары куркынычлылык категориясенә якындагы территорияләр керә. (бу - 1 нче вариант, ул барлык якин территорияләргә югары хәвеф-хәтәр категориясенә кертә) биналарга, төзелешләргә, корылмаларга, жир кишәрлекләренә (янәшәдәге территорияләргә) якин территорияләргә:

а) (биредә _____ (жирлек составына керә торган беренче торак пунктның исемен күрсәтү) урамнарында (мәсәлән, тиешле беренче торак пунктның үзәк урамнарын күрсәтү) / урамнары чикләрендә) _____ (мәсәлән, беренче торак пунктның үзәк өлешен конкрет урамнар белән чикләнгән беренче торак пунктның үзәк өлешен күрсәтергә);

б) (биредә шулай ук _____ (жирлек составына керә торган икенче торак пунктның исемен күрсәтү) урамнарында (мәсәлән, икенче торак пунктның үзәк урамнарын күрсәтү) / урамнары чикләрендә _____ (икенче торак пунктның үзәк урамнарын, мәсәлән, икенче торак пунктның конкрет урамнар белән чикләнгән үзәк өлешен күрсәтергә) кирәклеген күрсәтергә;

в) _____ (жирлек составына керүче өченче торак пункт буенча шундый ук объектларны күрсәтә һ.б.)

(бу - 2 нче вариант, ул якин-тирәдәге барлык территорияләргә дә югары хәвеф-хәтәр категориясенә кертми, ә бары тик аерым урнашкан локациядә генә; локацияне төрлечә билгеләргә мөмкин, ләкин ул аның эчтәлегеннән нинди янәшәдәге территорияләр турында сүз баруы аңлашылырлык итеп билгеләнергә тиеш)

2. Уртача куркынычлылык категориясенә керә биналарның, төзелмәләргә, корылмаларның вывескалары, фасады, кече архитектура формалары, стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, мәгълүмат такталары, жайланмаларны киртәләүче күрсәткечләр. (1 нче вариант)

биналарның элмә такталары, фасады, корылмалары, кече архитектур формалары, стационар булмаган корылмалар һәм корылмалар, мәгълүмати щитлар һәм күрсәткечләр, жайланмаларны киртәләүче жайланмалар:

а) (биредә _____ (жирлек составына керә торган беренче торак пунктның исемен күрсәтү) урамнарында (мәсәлән, тиешле беренче торак пунктның үзәк урамнарын күрсәтү) / урамнары чикләрендә) _____ (мәсәлән, беренче торак пунктның үзәк өлешен конкрет урамнар белән чикләнгән беренче торак пунктның үзәк өлешен күрсәтергә);

б) (биредә шулай ук _____ (жирлек составына керә торган икенче торак пунктның исемен күрсәтү) урамнарында (мәсәлән, икенче торак пунктның үзәк урамнарын күрсәтү) / урамнары чикләрендә _____ (икенче торак пунктның үзәк урамнарын, мәсәлән, икенче торак пунктның конкрет урамнар белән чикләнгән үзәк өлешен күрсәтергә) кирәклеген күрсәтергә;

в) _____ (жирлек составына керүче өченче торак пункт буенча шундый ук объектларны күрсәтәләр һ.б.) (2 нче вариант)

3. Түбән куркынычлылык категориясенә төзекләндерү өлкәсендә башка барлык контроль объектлары керә.

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы башкарма комитеты
тарафыннан төзекләндерү өлкәсендә контроль үткәргәндә планнан тыш
тикшерүләр үткәру кирәклеген билгеләү өчен кулланыла торган мәжбүри
таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары**

1. Якын территориядә яисә гомуми файдаланудагы башка территорияләрдә чүп-чар һәм житештерү һәм куллану калдыклары булу.
2. Якын территориядә карантин, агулы һәм чүп үләннәре, агач һәм куаклар кисү калдыклары булу.
3. Торак булмаган биналарның, төзелмәләренң, корылмаларның фасадларында, башка диварларда, биналарда, корылмаларда, корылмаларда, шулай ук төзекләндерүнен башка элементларында һәм жәмәгать урыннарында үз белдеге белән ясалган язулар яисә рәсемнәр булу.
4. Якын территорияләренң гражданнарның ирекле һәм имин йөрүенә каршылык тудыруы.
5. Биналар, корылмалар түбәләрендә боз сөңгеләре булу.
6. Халыкның аз мобильле төркемнәренң мәгариф, сәләмәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт, халыкка социаль хезмәт күрсәтү объектларына ирекле керүенә комачаулый торган киртәләр булу.
7. Инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәкле мәгълүматны үз эченә алган махсус тамгаларны, язуларны юк итү яисә зарарлау.
8. Жир эшләрен аларны гамәлгә ашыруга рөхсәтсез йә мондый рөхсәтнең гамәлдә булу срогын арттырып гамәлгә ашыру.
9. Биналарга һәм аларга керү юлларына ирекле керү өчен, шулай ук ишегалларына ирекле керү өчен, жәяүлеләрнең иминлеген тәмин итү һәм, инвалидларны һәм халыкның башка аз мобильле төркемнәрен дә кертеп, жәяүлеләр хәрәкәтен имин итү өчен жир эшләрен башкарганга каршылыктар тудыру.
10. Төзекләндерү кагыйдәләре чикләнгән газонда яисә башка яшелләндерелгән яисә рекреация территориясендә транспорт чараларын урнаштыру.
11. Кисү (юк итү) яисә күчәрәп утырту бары тик шундый документлар нигезендә башкарылырга тиешле очрактарда агач һәм куакларны порубочкалы билетсыз яисә агач һәм куакларны күчәрәп утыртуга рөхсәт ителми.
12. Гомуми файдаланудагы территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын көтү.

**Төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турындагы Нигезләмәгә
аңлатма язуы**

Төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турындагы Нигезләмә (алга таба - Нигезләмә) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясындагы 1 өлешенң 19 пункты һәм «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ

номерлы Федераль закон (алга таба - 248-ФЗ номерлы Федераль закон) нигезендә эзерләндек һәм муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары белән расланьрга һәм 2022 елның 1 гыйнварынан да иртәрәк булмаган вакытта гамәлгә кертелергә тиеш.

1. Нигезләмә кергән көннән алып жирлектә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча элек кабул ителгән муниципаль хокукый актларның гамәлдә булуын туктатуга игътибар итәбез. 2022 елның 1 гыйнварына кадәр жирлекнең жирле үзидарә органнары компетенциясен исәпкә алып, мондый актларның үз көчләрен югалткан дип тану турында кирәкле муниципаль хокукый актлар кабул ителергә тиеш (әлеге контроль төре турында нигезләмә, профилактика программасы, контрольне гамәлгә ашыруның административ регламенты).

2. Әгәр муниципаль контрольнең әлеге төрен гамәлгә ашыру вәкаләте жирлекләр белән муниципаль районның жирле үзидарә органнары белән килешү нигезендә тапшырылган булса, аларга жирле эһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны шушы жирлекләр бюджетларыннан муниципаль район бюджетына бирелә торган бюджетара трансфертлар исәбеннән тапшыру турында килешү нигезендә тапшырылган булса, мондый хәлдә вәкаләтләрне тапшыру турында килешү эчтәлеген исәпкә алырга кирәк.

Вәкаләтләрне тапшыру турында югарыда аталган килешүләр төзегәндә, кагыйдә буларак, жирлекнең жирле эһәмиятендәге билгеле бер мәсьәләне хәл итү вәкаләте тапшырыла дип күрсәтелә һәм муниципаль районның жирле үзидарә органнарына әлеге мәсьәләне норматив жайга салу вәкаләте дә тапшырыла дип күрсәтелми. Өстәвенә, вәкаләтләрне тапшыру турында еш кына муниципаль районның һәм жирлекнең башкарма комитетлары төзелә. «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 15 статьясындагы 4 өлешенә мәгънәсе буенча вәкаләт жирле үзидарәнен шушы вәкаләткә ия органы тарафыннан тапшырыла (һәм шуңа бәйлә рәвештә килешү төзелә). Муниципаль контроль рәвеше турындагы нигезләмә нәкъ менә муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы тарафыннан расланьрга тиеш. Шуңа күрә муниципаль районның һәм жирлекнең вәкиллекле органнары арасында муниципаль контроль рәвеше турындагы нигезләмәне раслау хакындагы вәкаләтләрне тапшыру мәсьәләсе буенча килешү төзелмәгән булса, муниципаль контроль рәвеше турындагы нигезләмәне раслай торган хокукый акт кабул итү жирлекнең вәкиллекле органы компетенциясендә кала.

3. Нигезләмә нигезендә, төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда куркынычларны бәяләү һәм аларга идарә итү системасы кулланыла.

Шулай булгач, планлаштырылган контроль чараларының ешлыгын билгеләү максатларында беренче ике хәвеф-хәтәр төркеме буенча муниципаль контроль объектлары исемлегә (югары һәм урта хәвеф-хәтәр) эзерләнергә тиеш. Куркынычның соңгы төркеме (түбән куркыныч) калдык принцип буенча билгеләнә һәм беренче ике төркемгә кертелмәгән контроль объектларын үз эченә ала.

4. Нигезләмәнен 1.6 пункттында мәжбүри таләпләр исемлегә территорияне төзекләндерү кагыйдәләрен жайга салу предметыннан чыгып формалаштырылды, шул исәптән «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 45.1 статьясы таләпләрен исәпкә алып.

Нигезләмәнен 1.6 пункттындагы нигезләмәләрне төгәлләштерү «Самара өлкәсе территориясендә административ хокук бозулар турында» 2007 елның 01 декабрәндәге 115-ГД номерлы Самара өлкәсе Законнда каралган төзекләндерү өлкәсендә административ хокук бозулар составы мисалында гамәлгә ашырылды. Нигезләмәнен 1.6 пункты нигезләмәләрен Россия Федерациясенә башка субъекты мохтажларына

яраклаштырганда төзеклөндөрү өлкөсөндө административ хокук бозуларның конкрет составларын билгели торган Россия Федерациясенөң тиешле субъекты законы нигезлөмөлөрөн исөпкө алырга кирөк.

Төзеклөндөрү өлкөсөндө контрольне гамөлгө ашырганда планнан тыш тикшерүүлөр үткөрү кирөклеген билгелөү өчен кулланыла торган мәжбүри талөплөрне бозу куркынычы индикаторлары (Нигезлөмөгө 2 нче кушымта), төзеклөндөрү өлкөсөндө административ хокук бозуларның ин мөһим аспектлары буенча билгелөнгөн.

5. Нигезлөмөдө түбөндөгө төр профилактик чаралар үткөрү каралган:

- 1) мөгълүмат житкерү;
- 2) хокук куллану практикасын гомумилөштерү;
- 3) кисөтүлөр игълан итү;
- 4) консультация бирү;
- 5) профилактик визит.

Нигезлөмөнөң профилактик чаралары буларак намуслылыгын стимуллаштыру һәм үз-үзөңне камиллөштерү чаралары ачыкланмаган.

Шулай ук билгелөп үтөргө кирөк, контроль объектларына карата куелган мәжбүри талөплөр, аларның хөвөф-хөтөр критерийларына туры килүе, шулай ук төзеклөндөрү өлкөсөндө контроль объектларына карата уздырыла торган контроль чараларның төрлөрө, эчтөлөгө һәм интенсивлыгы турында, аларны тиешле хөвөф-хөтөр категориясенө кертүдөн чыгып, муниципаль контроль органы гражданнырның жылышларында һәм конференциялөрөндө мөгълүмат житкерүне һәм консультациялөүне гамөлгө ашырырга мөмкин.